

2 лютага молімся за тых, хто нястомна нясе варту нябеснаму айцу, да каго можам у любы час звярнуцца з просьбай аб малітве з упэўненасцю, што яна будзе прамоўлена.

Манаскія асобы – адданыя слугі Бога і бліжняга, жыццё якіх заўсёды застаецца для нас таямніцай. З нагоды Дня кансэкраванага жыцця маем магчымасць у чарговы раз крыху наблізіцца да спасціжэння паклікання да манаства. Пра насычанасць жыцця ў кляштары распавядае с. Філатэя Ціхановіч CSFN.

† –

С. Філатэя, што натхніла Вас следаваць за Хрыстом у якасці манахіні?

– Упершыню думкі аб манастве з’явіліся ў мяне ў 19 гадоў. У той час я наведвала некатэхуменальную супольнасць пры гродзенскім пабернардынскім касцёле. Фармацыя шмат часу ўдзяляла малітоўнаму чытанню Божага слова. Я вучылася слухаць Найвышэйшага. Зразумела, што Ён хоча гаварыць аб важных рэчах у маім жыцці, выкарыстоўваючы тэксты Бібліі. Уваходзячы ў дыялог з Езусам праз Святое Пісанне, я заўважыла, як мяне зачароўвае Яго Асоба. Мяркую, як аднаго чалавека захапляе другі, калі яны пазнаюць адзін аднаго, так і мяне захапіў Госпад, паклікаўшы пайсці за Ім.

– І Вы далучыліся да Кангрэгацыі Найсвяцейшай Сям’і з Назарэта. Чаму абралі менавіта супольнасць сясцёр назарэтанак?

– На першы погляд можа скласціся ўражанне, што мой выбар быў выпадковым. Я жадала злучыць з Хрыстом сваё жыццё праз манаства, а сёстры назарэтанкі былі тымі, каго я блізка ведала. Уступаючы ў супольнасць, нават не думала пра іх харызму. Аднак наш Бог – гэта Бог лёсу, а не выпадку. Толькі з часам я даведалася, што ўзорам для некатэхуменальнай супольнасці, дзе адбывалася маё хрысціянскае станаўленне, з’яўляецца Святая Сям’я з Назарэта. Атрымалася, што мая першая фармацыя праходзіла ў духу Назарэта, і калі я пачынала шукаць сябе ў манастве, Пан Езус скіраваў да назарэтанак. Відаць, харызма Святой Сям’і – гэта той шлях, які Бог падрыхтаваў для мяне.

Увогуле, мая гісторыя з гэтымі манахінямі пачалася са шлюбнага абутку! Сёстры, якія служылі пры пабернардынскім касцёле, чамусьці вырашылі, што мы з адным хлопцам з некатэхуменальнай супольнасці плануем ажаніцца. Адночы да мяне падышлі с. Стэла і с. Агнешка і, працягнуўшы каробку, прамовілі: “Нам тут дары з Германіі даставілі. Трымай. Будзе табе на вяселле”. Я адкрыла каробку і ўбачыла прыгожыя белыя туюфлі! Была ўдзячна за клопат, але разам з тым крыху здзівілася. “Я не збіраюся замуж! І ўвогуле маюся аб распазнанні паклікання да манаства”. С. Стэла не разгубілася: “Можа, тады да нас?”.

– Раскажыце, калі ласка, пра першы час у кляштары. Што ўразіла?

– Першае, што прыходзіць на думку, – розніца ў перажыванні свят. Я прызвычалася, што сустрэча Новага года – адзін з самых яркіх момантаў у календары. І вось, першы прэдадзень чарговага года ў кляштары. Мы з сёстрамі сабраліся на супольнай малітве, пасля – на ўрачыстай св. Імшы, а затым... манахіні пайшлі спаць. На мой запытальны позірк адна з сясцёр са зразуменнем паглядзела на мяне і, усміхнуўшыся, сказала: “А мы не святкуем”. Я засталася стаяць каля акна, назіраючы за вуліцай, якая адзіную ноч у год поўніцца бадзёрымі мінакамі.

Памятаю таксама свой першы дзень нараджэння сярод сясцёр. Манахіні падрыхтавалі для мяне адмысловае прадстаўленне і вялікую колькасць слодычаў. Для дзяўчыны, якая расла ў савецкія часы пустых паліц, гэта было сапраўдным сюрпрызам. А яшчэ сёстры заўважылі, што мне падабаюцца маленькія абразкі, якіх не было шмат у тыя часы. І пачалі збіраць іх спецыяльна для мяне. Гэтыя дробязі дапамаглі адчуць, што я знайшла другую сям’ю.

Разам з тым адзначу, што абранне новага шляху – пакіданне ў другім жыцці родных, сяброў, маёмасці – не праходзіць бязбольна. Аднак трэба памятаць, што цяжкасці – гэта толькі нязвыклая сітуацыя, праз пераадоленне якой мы ўзрастаем.

□□□ – А як выглядае манаская штодзённасць цяпер?

– У вялікіх супольнасцях распарадак дня заўсёды больш стабільны. У невялічкіх, такіх, як мая, – гібкі. Пры планаванні дня мы з сёстрамі ўлічваем час на індывідуальную і супольную малітву, стараемся разам есці пасілікі. Вольны час кожны арганізуе сабе самастойна.

Асабіста я люблю паглыбляцца ў Божае слова, таму працягваю ўдзельнічаць у сустрэчах катэхуменальнай супольнасці. Мне падабаецца і актыўны адпачынак. Калі спрыяе надвор’е, выбіраюся на шпацыр або езджу на веласіпедзе. Зімой аддаю перавагу катанню на каньках. Намагаюся знаходзіць час для родных і сяброў, на добры фільм ці кніжку.

Што тычыцца абавязкаў, на дадзены момант я працую пераважна з моладдзю і дзецьмі. Праводжу катэхезу і маю пад апекай дзяўчат бялянак, якія належаць да літургічнай службы алтара.

– Якім чынам ва ўмовах кляштарнага жыцця рэалізуецца жаночкасць?

– На маю думку, кожная жанчына паклікана да будовы гарманічных адносін з тымі, хто трапляе ў яе атачэнне.

У жаночкасці ад Бога закладзена мяккасць, якая раскрывае іншага чалавека: прасвятляе думкі, прыглушае пачуццё адзіноты. У сваім служэнні я сутыкаюся са шматлікімі людзьмі – дарослымі і дзецьмі – і маю шмат магчымасцей выражэння сваёй жаночкасці праз будову цёплых і прыгожых сувязей.

Таксама я ўдзячная Богу, што нанова змагла раскрыць сваю жаночкасць праз арганізацыю пілігрымкі Гродна – Навагрудка. Госпад так расшырыў маё сэрца, што яно было сканцэнтравана не толькі на сабе і блізкіх мне людзях, але і атуліла клопатам усіх удзельнікаў паломніцтва. Прыемна было пасля чужа ад пілігрымаў, што дзякуючы сёстрам назарэтанкам, увесь шлях ім спадарожнічаў сапраўдны сямейны дух.

А калі паглядзець на жаночкасць са звычайнага чалавечага пункту гледжання, то адзначу, што назарэтанскі хабіт вельмі элегантны (усміхаецца – заўв. аўт.).

□ – Дарэчы, арганізацыя паломніцтва да сясцёр мучаніц нядаўна стала адным з Ваших галоўных абавязкаў. Што новага гэта прыўнесла ў жыццё?

– Перадусім, гэта новы досвед перажывання Касцёла. Пілігрымка з'яўляецца цудоўным вобразам хрысціянскай супольнасці – вучняў, якія ідуць за сваім Настаўнікам і слухаюць Яго. Лепш за ўсіх дарогу разумее той, хто па ёй крочыць. А хто даходзіць да канца, лепш за ўсіх усведамляе мэту. Мяркую, што на заканчэнне кожнай пілігрымкі, пасля шматлікіх духоўных разважанняў вернікі нанова адкрываюць, што галоўнае зямное дасягненне – заслужыць Нябёсы, сапраўдную Айчыну.

Таксама паломніцтва нагадвае нам пра першапачатковае разуменне супольнасці вернікаў – у першых стагоддзях хрысціянства сход вызнаўцаў Езуса называлі дарогай. Пілігрымка вяртае да вытокаў, ажыўляючы веру.

– А што наконт яскравых падзей з Вашага жыцця ў манастве?

– Мне пашчасціла трапіць на беатыфікацыю 11-ці сясцёр мучаніц з Навагрудка, якая адбывалася ў Рыме.

На ўрачыстасці такога вялікага значэння траплялі выключна манахіні, якія ўжо склалі вечныя абяцанні. Я на той момант была на 3-ім годзе юнірату. Моцна хацела прыняць удзел у падзеі – прасіла Езуса аб гэтым. І калі даведлася, што зрабілі выключэнне, і сёстры юніёркі маюць дазвол на пілігрымку, успрыняла гэта як Божы цуд! Да таго ж, на 2-гі дзень пасля беатыфікацыі мне выпаў гонар прачытаць малітву верных на беларускай мове ў базіліцы св. Пятра.

Таксама вялікае ўражанне на мяне аказаў выезд у Англію ў межах вывучэння мовы.

У той час я служыла сакратаркай правінцыяльнай сястры, і, улічваючы, што наш ордэн міжнародны, гэтыя курсы былі мне вельмі неабходныя.

Англія захапіла не толькі веліччу архітэктуры, але і тым, якое вялікае значэнне надаецца чалавеку. Калі я прыйшла на заняткі, не ведала ані слова па-англійску, у той час як астатнія маглі больш-менш камунікаваць. Аднак за кожны самы дробны поспех

мяне абсыпалі кампліментамі: “Wonderful!”, “Beautiful!”. Гэта дадало мне жадання авалодаць мовай як мага хутчэй. У выніку канчатковы экзамен я здала лепш за ўсіх! У дадатку да ўсяго, выезд даў мне магчымасць пазнаць сяцёр з розных куткоў зямлі, якія жывуць у Лондане.

– Як асоба, якая знайшла свой шлях і ўжо на працягу 25-ці гадоў радасна трымае на ім, падкажыце, як распазнаваць жыццёвае пакліканне?

□□□ І як у гэтым выпадку садзейнічае Бог?

– “Раней, чым сфармаваў цябе ва ўлонні, Я пазнаў цябе” (Ер 1, 5). Давяраючы гэтым словам з Пісання, можам зрабіць наступны вывад: Бог глыбока ўпісвае пакліканне ў сэрца чалавека, калі толькі думае пра наша стварэнне. Каб расчытаць гэтае пакліканне, трэба паклапаціцца аб некалькіх рэчах. Па-першае, прыслухоўвацца да сваіх глыбокіх жаданняў, паколькі напісана: “Бо гэта Бог ёсць тым, хто чыніць у вас жаданне і дзеянне паводле свайго ўпадабання” (Флп 2, 13). Ён дае нам прагненні, якія вядуць да дабра. Па-другое, звяртаць увагу на свае дары – уменні. А таксама знаходзіць час, каб у цішыні сэрца спытаць у Бога: “Да чаго Ты клічаш мяне? Што я павінен рабіць у сваім жыцці?”.

Тым, хто адчуў пакліканне да манаства, хачу параіць не баяцца зрабіць першы крок. Калі апынаешся ў кляштары, цябе не кідаюць на волю лёсу, але дапамагаюць далей распазнаваць свой шлях адмыслова падрыхтаваных людзі: фарматы, пастаянныя спаведнікі. Заўважыла, што некаторыя ставяцца да манаскага паклікання з лёгкай недаверам: нібы Госпад штосьці адбірае пры гэтым. Колькі атрымліваеш узамен! І я спадзяюся, што маё святкаванне юбілею сярод шматлікіх гасцей (у верасні мінулага года с. Філатэя адзначыла 25-годдзе манаскага жыцця ў роднай парафіі Найсвяцейшага Адкупіцеля ў Гродне, сабраўшы святароў, сяцёр назарэтанак, родных, сяброў і парафіян – заўв. аўт.) хаця б крыху засведчыла іншым аб Божай шчодрасці.

Таксама здараецца, што ў чалавека не атрымліваецца адразу распазнаць пакліканне. І гэта не павінна бянтэжыць. У кожнага свой шлях: хтосьці распазнае яго адразу, для некага ён будзе больш доўгі. Так, у нас ніколі няма часу, але ў Бога ён ёсць заўсёды.

Разам з тым адзначу, што ў Пана заўсёды ёсць план “Б”. Калі чалавек адчувае, што не знайшоў сваю дарогу, і рэалізоўвае сябе па-іншаму, Нябесны Айцец будзе чыніць усё, каб зрабіць яго шчаслівым у гэтым выбары. Галоўнае – якое б рашэнне не было прынята, трэба памятаць: ты будзеш не на сабе, але на Богу.